

og det var jo da ikke saa beshynderligt, at det Egl. danske Cancelli ogsaa blev grebet af en lignende pligtsthyblig Ræbsel; som Følge deraf udkom der i de første Aar efter Julirevolutionen baade her og i andre Lande meget skærpene Bestemmelser med Hensyn til hvad der kom fra Frankrig og hvad der agtede sig til Frankrig, og det maa vistnok være paa denne Maade, at Cancelliplacaten af 23de October 1835 er fremkommen. Denne Placat er jo overordentlig streng; det hedder saaledes i § 1: „Det skal være alle de i Vort Rige Danmark hjemmehørende Haandværksvende forbudt, paa Vandring at besøge eller opholde sig i de Lande eller Steder, hvor Associationer og Forsamlinger af Haandværkere taales, saalænge det er notorisk, at saadanne der tilstedes.“ § 2 siger: „De Personer, der staae i Familieforhold med Haandværksvende, som for nærværende Tid opholde sig i saadanne Lande eller paa saadanne Steder, opfordres til at meddele dem Underretning om dette Forbud og at formaae dem til strax at forlade disse Lande og Steder.“ Det er altsaa ikke nok, at det er forbudt dem at vandre til saadanne Steder, men det er ogsaa paalagt deres mulige Paarørende her, itide at advare dem, for at de ikke skulle blive afficerede af de Ideer, som findes der, og at formaae dem til at komme tilbage. Befindes det nu, at de desuaglet have været paa saadanne Steder, saa bliver der efter deres Hjemkomst paalagt dem et Slags Quarantaine, det vil sige, at ifølge hvad der indeholdes i Placatens § 4 skulle de først eet Aar efter deres Tilbagekomst kunne stedes til at vinde Vortgerstak i deres Profession o. s. v. Det er jo overordentlig strenge Bestemmelser, og jeg undrer mig, som sagt, ikke over, at Placaten ved denne Leilighed er hævet, men jeg undrer mig over, at den ikke tidligere er hævet. Jeg veed jo nok, hvad ogsaa er udtalt i det andet Thing, at reisende Haandværksvende kunne erholde Dispensation i saa Henseende, men der skal ialtsald ansøges derom, og det er altsaa ikke Noget, der i og for sig er Frihed, idet Folk, som sagt, først skulle ansøge om at blive

frie. Sluttelig skal jeg tillade mig at udtale, at hvis ikke, hvad jeg dog helst faae, nogen Anden her i Thinget skalde stille det Forslag, som jeg tillod mig at omtale i Begyndelsen, nemlig det, der var stillet af en æret Rigsdagsmand i det andet Thing — hvor, i Forbigaaende sagt, kun to ærede Medlemmer, to Jurister, udtalte sig derom, og de vare begge enige om dets Rigtighed — da vil jeg optage det og forsøge at faae det gennemført ved den senere Behandling.

N. Sage: Da jeg faae dette Lovforslag, kan jeg ikke nægte, at jeg derved blev mindet om det gamle Ord: „Bedre seent end aldrig.“ Jeg for min Person har altid ønsket, at hele dette Pasvæsen, som jeg har hørt Mange kalde Pasvæsen, maatte ophøre; Pasvæsenet har aldrig tjent til Andet end til at forhindre og besværliggjøre de Reisende, som man ønskede at see i Landet, men ikke til at bortfjerne dem, som man ikke ønskede at see. Vi have allerede her i Rigsdagen, som det er anmærket i Motiverne, i 1854, om ikke før, andraget om, at Regjeringen vilde sørge for, at der kunde stee en Forandring i denne Henseende. Nu siges der vel, at det, efterat der er forhandlet med vedkommende Autoriteter, er blevet fravaadet, fordi man idetmindste maatte sørge for Reciprocitet fra andre Lande. Jeg tilstaaer, at jeg ikke forstaaer, hvad dermed egentlig menes. Dersom det er fornuftigt at ophæve Pasvæsenet, saa kommer det os ikke ved, om det bestaaer i andre Lande. Man betragter det ellers som godt for et Land, at der er mange Reisende, som søge derhen; sæt nu, at Danske havde meget Besvær med at komme til Frankrig, hvorfor skalde vi da lægge Franskmændene Hindringer iveien for at komme her til Landet?

Rettelser.

Nr. 192, Sp. 3059, Lin. 5 f. n.: „Ryststræningen“ læs: „Forstændsretten“